

Nuomonė Nr. 28/2025 dėl Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimo pagal Reglamentą (ES) 2016/679 dėl asmens duomenų tinkamos apsaugos Brazilijoje projekto

Versija 1.0

Priimta 2025 m. lapkričio 4 d.

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Santrauka

2025 m. rugsėjo 5 d. Europos Komisija pradėjo savo įgyvendinimo sprendimo dėl asmens duomenų tinkamos apsaugos Brazilijos Federacijoje Respublikoje (toliau – Brazilija) projekto (toliau – sprendimo projektas) priėmimo procesą.

2025 m. rugsėjo 5 d. Europos Komisija paprašė Europos duomenų apsaugos valdybos (toliau – EDAV) pateikti nuomonę. EDAV įvertino Brazilijos užtikrinamo apsaugos lygio tinkamumą remdamasi paties sprendimo projekto įvertinimu ir dokumentų, kurie yra viešai prieinami oficialiose Brazilijos valdžios institucijų interneto svetainėse, analize.

EDAV daugiausia dėmesio skyrė sprendimo projekto bendrųjų BDAR aspektų vertinimui ir valdžios institucijų prieigai prie asmens duomenų, perduodamų iš EEE teisėsaugos ir nacionalinio saugumo tikslais, įskaitant teisių gynimo priemones, kuriomis asmenys gali naudotis EEE. EDAV taip pat įvertino, ar pagal Brazilijos teisinę sistemą numatytos apsaugos priemonės yra įdiegtos ir veiksmingos.

EDAV, atlikdama šį darbą, daugiausia rėmėsi 2017 m. lapkričio 28 d. 29 straipsnio darbo grupės priimtais Tinkamumo pavyzdžiais² (toliau – Tinkamumo pavyzdžiai) su paskutiniais pakeitimais, EDAV priimtais 2018 m. vasario 6 d., ir EDAV rekomendacijomis Nr. 02/2020 dėl Europos pagrindinių garantijų taikant stebėjimo priemones.

EDAV teigiamai vertina tai, kad duomenų apsaugos sistema, visų pirma Brazilijos Bendroju duomenų apsaugos įstatymu (toliau – LGPD) kartu su Prezidento dekretais ir Brazilijos duomenų apsaugos institucijos (port. *Agência Nacional de Proteção de Dados*, toliau – ANPD) priimtomis privalomomis taisyklėmis, nustatyti reikalavimai (be kita ko, susiję su principais, duomenų subjektų teisėmis, duomenų perdavimu, priežiūra ir teisių gynimu), glaudžiai suderinti su BDAR ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktika.

EDAV taip pat padarė išvadą, kad Europos Komisija sprendimo projekte turėtų aiškiau išdėstyti tam tikrus Brazilijos teisinės sistemos aspektus ir atidžiai stebėti jos pokyčius.

Kalbant apie atskaitomybės principą ir poveikio duomenų apsaugai vertinimo reikalavimus, EDAV mano, kad svarbu poveikio vertinimą atlikti tais atvejais, kai dėl duomenų tvarkymo gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, ir kad poveikio duomenų apsaugai vertinimas apima duomenų tvarkymo būtinumo ir proporcingumo vertinimą. Todėl EDAV ragina Europos Komisiją stebėti praktinį šių reikalavimų įgyvendinimą.

LGPD numatyta tam tikrais atvejais apriboti informacijos teikimą duomenų subjektams arba priežiūros institucijai remiantis „komercine ir pramonine paslaptimi“. Atsižvelgdama į tai, kokie svarbūs skaidrumo reikalavimai, kad duomenų subjektai galėtų kontroliuoti, kaip tvarkomi jų duomenys, taip pat į tai, kokios svarbios pareigos bendradarbiauti su priežiūros institucija, visų pirma siekiant teikti informaciją, būtiną jos priežiūros užduotims atlikti,

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.

² 29 straipsnio darbo grupė, 254 rev.01, priimta 2017 m. lapkričio 28 d., priimta su paskutiniais pakeitimais 2018 m. vasario 6 d., patvirtinta EDPB.

EDAV ragina Europos Komisiją stebėti, kaip šie apribojimai įgyvendinami praktikoje, kad būtų galima geriau suprasti jų poveikį teisėms į informaciją ir prieigą, taip pat ANPD įgaliojimams, jei tokių yra.

Kalbant apie tolesnio duomenų perdavimo taisykles, EDAV ragina Europos Komisiją sprendimo projekte aiškiau išdėstyti, ar duomenų perdavimas laikantis BDAR 49 straipsniui lygiaverčių sąlygų gali būti vykdomas tik išimtinėmis aplinkybėmis, kai negalima naudotis kitomis duomenų perdavimo priemonėmis. Komisijos taip pat prašoma aiškiau išdėstyti, ar duomenų subjektai informuojami apie galimą perdavimo riziką, kai tai grindžiama jų sutikimu ir perdavimo aplinkybėmis (perdavimo trukmė ir tikslas, paskirties šalys, susijusių šalių atsakomybė, duomenų subjektų teisės ir priemonės jomis naudotis), nepriklausomai nuo naudojamos perdavimo priemonės.

Be to, EDAV ragina Europos Komisiją pateikti daugiau informacijos apie Nacionalinės asmens duomenų ir privatumo apsaugos tarybos užduotis ir jos sąveiką su ANPD.

Kalbant apie Brazilijos valdžios institucijų prieigą prie asmens duomenų, perduotų Brazilijos duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams, ir jų naudojimą baudžiamosios teisėsaugos ir nacionalinio saugumo tikslais (toliau – valdžios prieiga), EDAV pažymi, kad LGPD netaikomas duomenų tvarkymui, atliekamam *išimtinai* visuomenės saugumo, nacionalinės gynybos, valstybės saugumo arba nusikalstamų veikų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais. Kartu EDAV teigiamai vertina tai, kad Brazilijos Federalinis Aukščiausiasis Teismas savo jurisprudencijoje LGPD išaiškino išplėsdamas jo dalinį taikymą asmens duomenų tvarkymui nusikalstamų veikų tyrimų ir viešosios tvarkos palaikymo tikslais.

Atsižvelgdama į tai, EDAV prašo Komisijos sprendimo projekte papildomai įvertinti ir paaiškinti LGPD taikymą asmens duomenų tvarkymo baudžiamosios teisėsaugos tikslais atveju, įskaitant ANPD įgaliojimus atlikti tyrimus ir imtis taisomųjų veiksmų teisėsaugos institucijų atžvilgiu, taip pat atidžiai atsižvelgti į visus svarbius pokyčius šioje srityje vykdant stebėsenos pareigą.

Atsižvelgdama į tai, kad valstybėms suteikiama didelė veiksmų laisvė savo nuožiūra apibrėžti nacionalinio saugumo klausimus, o tai leidžia taikyti nacionalinio saugumo išimtis tvarkant asmens duomenis, EDAV ragina Komisiją sprendimo projekte tiksliau apibūdinti ir paaiškinti nacionalinio saugumo sąvokos koncepciją pagal Brazilijos teisę. Todėl EDAV ragina Komisiją išsamiau paaiškinti, kaip LGPD išimtys nacionalinio saugumo tikslais yra susijusios su viešųjų subjektų vykdomu duomenų rinkimu ir dalijimusi jais Brazilijos žvalgybos sistemoje (SISBIN).

Turiny

1. IVADAS	5
2. BENDRIEJI DUOMENŲ APSAUGOS ASPEKTAI	6
2.1. Atskaitomybė ir duomenų valdymas	6
2.2. Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys	7
2.2.1. LGPD materialinė ir teritorinė taikymo sritis	7
2.2.2. Terminų apibrėžtys	8
2.3. Duomenų apsaugos principai ir teisiniai pagrindai	8
2.3.1. Duomenų tvarkymo principai	8
2.3.2. Saugumo priemonės ir pažeidimai.....	9
2.3.3. Duomenų tvarkymo teisėtumas	10
2.4. Individualios teisės	11
2.5. Tolesnio duomenų perdavimo apribojimai.....	11
2.6. Procedūriniai ir vykdymo užtikrinimo mechanizmai	13
2.6.1. Nepriklausoma priežiūra	13
2.6.2. Teisių gynimas	14
2.6.3. Sankcijos.....	14
3. BRAZILIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ PRIEIGA PRIE ASMENS DUOMENŲ, PERDUOTŲ IŠ EUROPOS SĄJUNGOS, IR TŲ DUOMENŲ NAUDOJIMAS	15
3.1. Brazilijos valdžios institucijų prieiga prie duomenų ir jų naudojimas baudžiamosios teisėsaugos tikslais.....	16
3.1.1. Teisinė sistema baudžiamosios teisėsaugos srityje	16
3.1.2. Būtinumas ir proporcingumas	17
3.1.3. Tolesnis duomenų naudojimas ir tolesnis jų perdavimas.....	18
3.1.4. Priežiūra ir teisių gynimas	19
3.2. Brazilijos valdžios institucijų prieiga prie duomenų ir jų naudojimas nacionalinio saugumo tikslais	20
3.2.1. LGPD 4 straipsnio III punkte nurodytos išimties taikymo sritis ir jos taikymas nusikalstamoms veikoms valstybės saugumui	20
3.2.2. Nacionalinio saugumo teisinė sistema	21
3.2.3. Tolesnis duomenų perdavimas ir tarptautiniai susitarimai	22
3.2.4. Priežiūra ir teisių gynimas	23
4. SPRENDIMO PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS IR STEBĖSENA.....	24

Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 70 straipsnio 1 dalies s punktą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimą, visų pirma į jo XI priedą ir 37 protokolą, su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018³,

atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisyklių 12 ir 22 straipsnius,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

³ Šioje nuomonėje daromos nuorodos į valstybes nares turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EEE valstybes nares.

1. ĮVADAS

- (1) BDAR V skyriuje nustatytos asmens duomenų perdavimo į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai sąlygos. Asmens duomenys gali būti perduodami remiantis Europos Komisijos sprendimu dėl tinkamumo (BDAR 45 straipsnis) arba, jei tokio sprendimo dėl tinkamumo nėra, kai duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas numato tinkamas apsaugos priemonės, įskaitant vykdytinas duomenų subjekto teises ir teisių gynimo priemones (BDAR 46 straipsnis). Jeigu nepriimtas sprendimas dėl tinkamumo arba nenustatytos tinkamos apsaugos priemonės, asmens duomenų perdavimas į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai arba tokių perdavimų seka atliekami tik tam tikromis sąlygomis (BDAR 49 straipsnis).
- (2) EDAV primena, kad sprendimuose dėl tinkamumo pripažįstama nuolatinė iš EEE į trečiąsias valstybes arba tarptautinėms organizacijoms perduodamų asmens duomenų apsauga ir jie yra patikima duomenų perdavimo priemonė, kuria užtikrinama, kad perduodant duomenis už EEE ribų būtų apsaugotos duomenų subjekto teisės. Kaip nurodyta Tinkamumo kriterijuose⁴ ir atitinkamoje ESTT jurisprudencijoje⁵, nors trečioji valstybė neprivalo užtikrinti tokio paties lygio apsaugos, kokia garantuojama pagal ES teisinę tvarką, BDAR 45 straipsnio 1 dalyje vartojama frazė „tinkamo lygio apsauga“ turi būti suprantama kaip reikalaujanti, kad minėta trečioji valstybė, remdamasi savo nacionalinės teisės aktais arba tarptautiniais įsipareigojimais, iš tikrųjų užtikrintų tokių pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos lygį, kuris iš esmės būtų lygiavertis Europos Sąjungoje užtikrinamos apsaugos lygiui, siejamam su Pagrindinių teisių chartija.
- (3) Brazilija yra federacinė respublika, kurią sudaro 26 valstijų ir vienos federalinės apygardos sąjunga, kaip nustatyta jos Federalinėje Konstitucijoje (toliau – Konstitucija)⁶. Brazilijos valstijos taip pat turi savo konstitucijas, kurios negali prieštarauti Federalinei Konstitucijai. Privatumas Konstitucijoje saugomas, o duomenų apsauga – užtikrinama kaip pagrindinės teisės (Konstitucijos 5 straipsnio X, XII ir LXXIX punktai)⁷, Konstitucinis Teismas šias pagrindines teises pripažįsta bet kuriam asmeniui, įskaitant užsieniečių, nepriklausomai nuo to, ar tas asmuo gyvena Brazilijoje⁸.
- (4) Pagrindinis duomenų apsaugos teisės aktas yra Bendrasis duomenų apsaugos įstatymas (port. *Lei Geral de Proteção de Dados* (LGPD), 2018 m. rugpjūčio 14 d. Įstatymas Nr. 13.709, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. spalio 25 d. Įstatymu Nr. 14.460). LGPD yra papildytas privalomais dekretais (2020 m. rugpjūčio 26 d. Prezidento dekretas Nr. 10.474 ir 2023 m. spalio 30 d. Prezidento dekretas Nr. 11.758), kurie yra teisiškai privalomi ir vykdytini⁹.
- (5) Be LGPD, Brazilijos duomenų apsaugos sistema dar apima Brazilijos duomenų apsaugos institucijos (port. *Agência Nacional de Proteção de Dados*, toliau – ANPD) priimtus privalomus reglamentus¹⁰. Šiuose reglamentuose nustatytos papildomos LGPD aiškinimo ir taikymo taisyklės¹¹. Pavyzdžiui, 2024 m. vasario 24 d. Reglamentas Nr. 4 dėl administracinių sankcijų

⁴ 29 straipsnio darbo grupė, 254 rev.01, priimta 2017 m. lapkričio 28 d., priimta su paskutiniais pakeitimais 2018 m. vasario 6 d., patvirtinta EDPB, 3 skyrius, C.

⁵ 2015 m. spalio 6 d. ESTT sprendimas *Maximilian Schrems / Data Protection Commissioner* (toliau – *Schrems*), C-362/14, ir 2025 m. rugsėjo 3 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Philippe Latombe / Europos Komisija* (toliau – *Latombe*), T-553/23.

⁶ Žr. sprendimo projekto 7 konstatuojamąją dalį.

⁷ Žr. sprendimo projekto 8 konstatuojamąją dalį.

⁸ Žr. sprendimo projekto 9 konstatuojamąją dalį.

⁹ Žr. sprendimo projekto 11 ir 12 konstatuojamąsias dalis.

¹⁰ Visus ANPD priimtus privalomus reglamentus galima rasti čia: https://www.gov.br/anpd/pt-br/aceso-a-informacao/institucional/atos-normativos/regulamentacoes_anpd.

¹¹ Žr. sprendimo projekto 13 konstatuojamąją dalį.

taikymo, 2024 m. balandžio 24 d. Reglamentas Nr. 15 dėl pranešimų apie saugumo incidentus (toliau – Pranešimų apie saugumo incidentus reglamentas), 2024 m. rugpjūčio 23 d. Reglamentas Nr. 19 dėl tarptautinio asmens duomenų perdavimo (toliau – Duomenų perdavimo reglamentas), 2022 m. sausio 27 d. Reglamentas Nr. 2 dėl LGPD taikymo mažosioms ir vidutinėms įmonėms, 2024 m. liepos 15 d. Reglamentas Nr. 18 dėl duomenų apsaugos pareigūno vaidmens (toliau – DAP reglamentas).

- (6) EDAV palankiai vertina konstitucinę teisės į privatumą ir duomenų apsaugą, kaip pagrindinių teisių, pripažinimą, kuris toliau įgyvendinamas nacionalinėje teisėje. Be to, EDAV teigiamai vertina tarptautinius įsipareigojimus, kuriuos Brazilija prisiėmė¹².
- (7) EDAV pažymi, kad pagal Reglamento (ES) 2018/1725 47 ir 94 straipsnius Europos Sąjungos institucijos¹³, organai, tarnybos ir agentūros, nereikalaudamos papildomo leidimo, gali perduoti asmens duomenis trečiajai valstybei, teritorijai, sektoriui arba tarptautinei organizacijai, kuriuos pagal Reglamento (ES) 2016/679 45 straipsnio 3 dalį Europos Komisija pripažino kaip užtikrinančius tinkamą apsaugos lygį, su sąlyga, kad duomenys perduodami tik duomenų valdytojo kompetencijai priklausančioms užduotims atlikti. EDAV ragina Europos Komisiją sprendimo projekto konstatuojamosiose dalyse priminti šią teisinę galimybę.

2. BENDRIEJI DUOMENŲ APSAUGOS ASPEKTAI

2.1. Atskaitomybė ir duomenų valdymas

- (8) LGPD numatytas atskaitomybės principas yra vienas iš bendrųjų asmens duomenų tvarkymui taikomų principų. Pagal jį duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai¹⁴ priima tinkamas technines ir organizacines priemones, kad veiksmingai vykdytų savo duomenų apsaugos pareigas, ir jie turi įrodyti, kad laikosi minėtų reikalavimų, be kita ko, kompetentingai priežiūros institucijai (LGPD 46 straipsnis). EDAV pažymi, kad tokios priemonės apima duomenų apsaugos pareigūno paskyrimą (LGPD 41 straipsnis), kaip išsamiau išdėstyta ANPD DAP reglamente, poveikio duomenų apsaugai vertinimą (LGP 38 straipsnis) ir duomenų tvarkymo veiklos įrašų saugojimą (LGPD 37 straipsnis). Be to, LGPD nurodyta, kad duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai gali parengti vidaus taisykles dėl gerosios patirties ir valdymo modelių, apimančias švietimo veiklos planus, vidaus priežiūros mechanizmą ir rizikos mažinimą (LGPD 50 straipsnis). EDAV teigiamai vertina tai, kad minėtos priemonės yra panašios į priemones, numatytas BDAR atskaitomybės principui įgyvendinti, ir palankiai vertina tokį glaudų suderinimą.
- (9) EDAV pažymi, kad, kalbant apie poveikio duomenų apsaugai vertinimą, į LGPD nėra įtraukta aiški pareiga atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimo tais atvejais, kai duomenų tvarkymas galėtų kelti didelį pavojų fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, o nurodytas tik galimas ANPD prašymas. Šiuo atžvilgiu EDAV pažymi, kad ANPD rekomenduoja atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą, kai dėl duomenų tvarkymo operacijos gali kilti didelė rizika, kaip

¹² Žr. sprendimo projekto 8–10 konstatuojamąsias dalis.

¹³ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB, OL L 295, 2018 11 21, p. 39.

¹⁴ Duomenų tvarkymo agentai pagal LGPD 5 straipsnio IX punktą.

nurodyta atsakant į dažnai užduodamus klausimus¹⁵ apie poveikio duomenų apsaugai vertinimą (toliau – DUK dėl poveikio duomenų apsaugai vertinimo). Be to, pagal LGPD į poveikio duomenų apsaugai vertinimą nėra konkrečiai įtrauktas būtinumo ir proporcingumo vertinimas. Tačiau atsakymuose į DUK dėl poveikio duomenų apsaugai vertinimo duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams rekomenduojama atliekant poveikio duomenų apsaugai vertinimus įvertinti duomenų tvarkymo būtinumą ir proporcingumą.

- (10) Atsižvelgdama į tai, EDAV ragina Europos Komisiją stebėti praktinį šių reikalavimų įgyvendinimą, kad būtų galima patikrinti, ar poveikio duomenų apsaugai vertinimas atliekamas tada, kai duomenų tvarkymo operacija gali kelti didelį pavojų fizinių asmenų teisėms ir laisvėms ir ar į poveikio duomenų apsaugai vertinimus, atsižvelgiant į tikslus, taip pat įtraukiamas duomenų tvarkymo operacijų būtinumo ir proporcingumo vertinimas.

2.2. Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

- (11) Tinkamumo pavyzdžių 3 skyrius skirtas vadinamiesiems turinio principams ir jame nurodomos pagrindinės duomenų apsaugos sąvokos ir principai. Trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos sistemoje turi būti įtvirtintos tokios pagrindinės sąvokos ir principai, kad būtų užtikrintas asmens duomenų apsaugos lygis, iš esmės lygiavertis ES teisės garantuojamam apsaugos lygiui. Jie neturi visiškai sutapti su BDAR terminija, tačiau turėtų perteikti ES duomenų apsaugos teisėje įtvirtintas sąvokas ir su jomis derėti. Tinkamumo pavyzdžiuose nurodomos šios svarbios sąvokos: „asmens duomenys“, „duomenų tvarkymas“, „duomenų valdytojai“, „duomenų tvarkytojas“, „duomenų gavėjas“ ir „neskelbtini duomenys“. Šis Brazilijos teisės aspektas bus aptartas tolesnėse dalyse.

2.2.1. LGPD materialinė ir teritorinė taikymo sritys

- (12) EDAV palankiai vertina tai, kad LGPD taikymo sritys – tiek materialinė, tiek teritorinė – yra labai panašios į ES duomenų apsaugos sistemoje numatytas taikymo sritis.
- (13) Pagal LGPD 4 straipsnį į jo taikymo sritį nepatenka duomenų tvarkymas vien asmeniniais ir neekonominiais tikslais, o tokios išimtys taip pat numatytos BDAR (BDAR 2 straipsnio 2 dalies c punktas). Be to, kai kurios kitos duomenų tvarkymo operacijos iš dalies nepatenka į LGPD taikymo sritį, visų pirma duomenų tvarkymas, susijęs su: visuomenės saugumu, nacionaline gynyba, valstybės įstatymais arba nusikalstamų veikų tyrimu ir baudžiamuoju persekiojimu už jas; žurnalistiniais ir meniniais tikslais; akademiniiais tyrimais; sveikatos tyrimais (LGPD 3 straipsnio III punktas). Tai išsamiau išdėstyta šios nuomonės 3.1 punkte.
- (14) Konkrečiai kalbant apie dalinį LGPD taikymą asmens duomenų tvarkymui žurnalistiniais ir meniniais tikslais, EDAV pažymi, kad išimties taikymo sritis yra lygiavertė BDAR 85 straipsnio 2 dalyje nustatytai taikymo sričiai¹⁶, t. y. tokia išimtis taikoma tik tais atvejais, kai asmens duomenys tvarkomi tik tokiu tikslu, o bet koks kitas tvarkymas spaudoje, žiniasklaidoje, meno įstaigose patenka į LGPD taikymo sritį. Be to, ir toliau taikomos kai kurios išimtys, numatytos asmens duomenų tvarkymui išimtinai akademiniiais tikslais, t. y. LGPD 7 straipsnis (teisinio pagrindo reikalavimai) ir 11 straipsnis (neskelbtinų duomenų tvarkymo taisyklės)¹⁷. Šių išimčių taikymo sritis taip pat atitinka BDAR 85 straipsnio 2 dalyje nustatytą taikymo sritį.

¹⁵ https://www.gov.br/anpd/pt-br/canais_atendimento/agente-de-tratamento/relatorio-de-impacto-a-protecao-de-dados-pessoais-ripd.

¹⁶ Taip pat žr. sprendimo projekto 35 konstatuojamąją dalį.

¹⁷ Taip pat žr. sprendimo projekto 32 ir 33 konstatuojamąsias dalis.

2.2.2. Terminų apibrėžtys

- (15) EDAV teigiamai vertina suderinimą su ES duomenų apsaugos sistema, kiek tai susiję su LGPD vartojamomis apibrėžtimis, kurios atitinka BDAR numatytas apibrėžtis. Visų pirma LGPD sąvokos „asmens duomenys“, „pseudoniminė informacija“, „anoniminiai duomenys“¹⁸, „duomenų tvarkymas“, „duomenų valdytojas“, „duomenų tvarkytojas“ ir „neskelbtini duomenys“ (LGPD 5 straipsnis) apibrėžiamos panašiai, kaip jos apibrėžtos BDAR, t. y. 26 konstatuojamojoje dalyje, 4 straipsnyje ir 9 straipsnio 1 dalyje. Kitos apibrėžtys, pvz., „duomenų subjektas“, „duomenų apsaugos pareigūnas“, „sutikimas“, „poveikio duomenų apsaugai vertinimas“ ir sąvoka „bendras duomenų valdymas“¹⁹, taip pat iš esmės atitinka BDAR numatytas sąvokas.

2.3. Duomenų apsaugos principai ir teisiniai pagrindai

2.3.1. Duomenų tvarkymo principai

- (16) Tinkamumo kriterijuose pagal BDAR nustatyta, kad duomenys turi būti tvarkomi teisėtai, sąžiningai ir teisiškai pagrįstai. Pagal LGPD 6 straipsnį asmens duomenys tvarkomi sąžiningai ir laikantis šių principų: tikslo, tinkamumo, būtinumo, laisvos prieigos²⁰, duomenų kokybės, skaidrumo, saugumo, prevencijos, nediskriminavimo, atsakomybės ir atskaitomybės.
- (17) Atsižvelgiant į šių principų sąvokas, Brazilijos teisės sistemoje įtvirtinti tie patys BDAR 5 straipsnyje nustatyti duomenų tvarkymo principai. Pavyzdžiui, tikslo apribojimo klausimu LGPD 7 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad „tolesnis asmens duomenų tvarkymas, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje (viešai prieinami asmens duomenys) ir 4 dalyje (duomenys, kuriuos duomenų subjektas akivaizdžiai paskelbė viešai), gali būti atliekamas naujais tikslais, jeigu laikomasi teisiškai pagrįstų ir konkrečių naujo duomenų tvarkymo tikslų, išsaugomos duomenų subjekto teisės ir laikomasi šiame įstatyme nustatytų pagrindų ir principų“.
- (18) BDAR aiškiai reikalaujama, kad minėtas tolesnis duomenų tvarkymas būtų vykdomas tik tuo atveju, jei minėtas naujas tikslas būtų suderinamas su pradiniu tikslu. Reikalavimas užtikrinti tikslų suderinamumą (taip pat atitiktį taikytiniams etikos standartams ir techninėms bei teisinėms apsaugos priemonėms) pabrėžiamas ANPD paskelbtame Asmens duomenų tvarkymo akademiniiais ir mokslinių bei kitų tyrimų tikslais vadove, taip pat Teisėto intereso gairėse. ANPD Teisėto intereso gairėse paaiškina, kaip duomenų valdytojas turi įrodyti praktinį ryšį tarp dviejų duomenų tvarkymo tikslų ir atsižvelgti į duomenų subjekto „teisėtus lūkesčius“. Šiose gairėse taip pat paaiškinama, kad „teisėtų lūkesčių analizė gali būti grindžiama keliais veiksniais, iš kurių galima išskirti: d) numatytą duomenų rinkimo tikslą ir jo suderinamumą su teisėtu interesu grindžiamu duomenų tvarkymu“. EDAV palankiai vertina tokį ANPD pateiktą paaiškinimą, kuris padeda geriau suderinti tikslo apribojimo reikalavimus.
- (19) Pagal BDAR numatytą saugojimo trukmės apribojimo principą duomenys saugomi tik tiek laiko, kiek būtina tikslams, kuriais jie tvarkomi, užtikrinti (BDAR 5 straipsnio 1 dalies e punktas). Nors LGPD 6 straipsnyje saugojimo trukmės apribojimo principas nėra aiškiai

¹⁸ LGPD 12 straipsnyje išsamiau nurodyta, kad nuasmeninti duomenys nelaikomi asmens duomenimis, išskyrus atvejus, kai nuasmeninimas buvo arba gali būti panaikintas dedant pagrįstas pastangas. Šiame straipsnyje paaiškinta, kad sąvoka „pagrįstas“ turėtų būti vertinama atsižvelgiant į tokius objektyvius veiksnius kaip: 1) išlaidos ir laikas, kurių reikia proceso rezultatui panaikinti; 2) turima technologija ir 3) tai, ar duomenų valdytojas išimtinai naudoja savo priemones.

¹⁹ Žr. LGPD 42 straipsnio 1 dalies l punktą.

²⁰ „Nemokama prieiga – garantija, kad duomenų subjektams bus sudarytos palankesnės sąlygos nemokamai pasiteirauti apie duomenų tvarkymo formą ir trukmę, taip pat apie jų asmens duomenų vientisumą“ (LGPD 6 straipsnio IV punktas).

nurodytas, šis straipsnis turėtų būti aiškinamas kartu su LGPD 15 straipsniu, kuriame nurodytas reikalavimas duomenų tvarkymo nutraukimo atveju. Šiame straipsnyje saugojimo trukmės apribojimo principas yra aiškiai susijęs su LGPD 6 straipsnyje išvardytais „tinkamumo“ ir „būtinumo“ principais. Siekdama didesnio aiškumo EDAV ragina Europos Komisiją sprendimo projekte paaiškinti LGPD 6 ir 15 straipsnių sąveiką, susijusią su saugojimo trukmės apribojimo principu.

- (20) Be to, kiek tai susiję su saugojimo trukmės apribojimo reikalavimais, LGPD 16 straipsnyje nustatytos asmens duomenų saugojimo ir ištrynimo baigus tvarkyti duomenis sąlygos. Šiame straipsnyje taip pat numatyti keturi tikslai, kuriais duomenys gali būti saugomi pasibaigus duomenų tvarkymui: 1) vykdant įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytas pareigas; 2) vykdant mokslinius tyrimus ir užtikrinus, kai įmanoma, kad duomenys būtų nuasmeninti; 3) kai duomenys perduodami trečiosioms šalims pagal LGPD reikalavimus arba 4) kai juos naudoja išimtinai duomenų valdytojas, duomenys yra nuasmeninti ir trečiosioms šalims prieiga prie tų duomenų yra uždrausta. EDAV pažymi, kad šios duomenų tvarkymo situacijos atitinka BDAR įtvirtintą saugojimo trukmės apribojimo principą.
- (21) Skaidrumo ir sąžiningumo principu siekiama užtikrinti, kad duomenų subjektai galėtų kontroliuoti savo asmens duomenis, ir šiuo tikslu informacija duomenų subjektui paprastai teikiama aktyviai²¹. Tuo tarpu LGPD nustatytas šio principo apribojimas, kai kalbama apie vadinamąją komercinę ir pramoninę paslaptį, kuri gali turėti įtakos duomenų subjektų galimybei gauti informaciją apie jų duomenų tvarkymą, kad duomenų subjektas galėtų šį tvarkymą kontroliuoti (pvz., pateikdamas skundą ANPD). Tačiau Europos Komisija sprendimo projekte aiškina, kad šis apribojimas turėtų būti aiškinamas atsižvelgiant į Brazilijos įstatymą dėl galimybės susipažinti su informacija ir į 2012 m. gegužės 16 d. Prezidento dekretą Nr. 7.721 ir „todėl jis turi būti aiškinamas taip, kad tvarkant ir kitaip atskleidžiant informaciją neatskleidžiama verslo paslaptis ir nesukuriamas konkurencinis pranašumas kitiems subjektams, kartu įgyvendinant asmens duomenų apsaugos tikslus. Tai reiškia, kad atsižvelgiant į skaidrumo principą ir visame LGPD tekste apribojimas dėl „komercinės ir pramoninės paslapties“ turi būti suprantamas ne kaip bendras atsisakymo vykdyti įstatymą pagrindas, – turi būti nustatytos specialios apsaugos priemonės siekiant užtikrinti informacijos atskleidimą taip, kad būtų apsaugoti šie interesai“²².
- (22) Atsižvelgdama į skaidrumo principo svarbą, EDAV ragina Europos Komisiją stebėti, kaip ši nuostata įgyvendinama praktiškai, kad būtų galima geriau suprasti jos poveikį teisei į informaciją ir prieinamumą.

2.3.2. Saugumo priemonės ir pažeidimai

- (23) LGPD apima saugumo ir prevencijos principus, pagal kuriuos reikalaujama taikyti asmens duomenų apsaugos ir žalos, susijusios su tokiu duomenų tvarkymu, prevencijos priemones (LGPD 6 straipsnio VII ir VIII punktai), be to, LGPD konkrečiai nurodyta, kad tais atvejais, kai saugumo priemonės nėra tinkamai įgyvendintos, duomenų tvarkymas laikomas neteisėtu. Įstatyme reikalaujama įgyvendinti priemones, būtinas siekiant įrodyti, kad šio principo laikomasi taikant rizika pagrįstą metodą (LGPD 44, 46 ir 47 straipsniai), ir laikytis reikalavimų dėl pažeidimo vertinimo bei pranešimo apie pažeidimus (LGPD 48 ir 49 straipsniai). EDAV teigiamai vertina tai, kad minėti principai ir pareigos yra glaudžiai suderinti su BDAR nustatytais principais ir pareigomis.

²¹ Tai pabrėžiama ir Tinkamumo kriterijuose, žr. 3 skyriaus A dalies 7 punktą.

²² Žr. sprendimo projekto 81 konstatuojamąją dalį.

- (24) EDAV palankiai vertina tai, kad ANPD priėmė papildomą privalomą Pranešimų apie saugumo incidentus reglamentą, kuriame pateikiama incidento sąvoka ir išsami informacija jo reikšmingumui įvertinti (pvz., kai manoma, kad incidentas kelia riziką duomenų subjektams arba daro didelį poveikį duomenų subjektų pagrindiniams interesams ir teisėms, todėl apie jį pranešama ANPD ir duomenų subjektui), taip pat informacija dėl pranešimo apie incidentus reikalavimų²³. Šiuo atžvilgiu EDAV pažymi, kad pagal Pranešimų apie saugumo incidentus reglamentą paprastai „duomenų valdytojas turi per tris darbo dienas pranešti apie saugumo incidentą ANPD“²⁴, ir ragina Europos Komisiją atitinkamai suderinti savo sprendimo projektą (75 konstatuojamoji dalis)²⁵.
- (25) Dėl pranešimo apie duomenų saugumo pažeidimus EDAV pažymi, jog LGPD nustatyta, kad tokia pranešimo (tiek ANPD, tiek duomenų subjektui), be kita ko, pateikiama informacija apie asmens duomenų apsaugai naudojamas technines ir saugumo priemones, priimtas prieš incidentą ir po jo, laikantis komercinių ir pramoninių paslapčių (LGPD 6 straipsnio III punktas ir 9 straipsnio II punktas). EDAV supranta, jog būtina veiksmingai užtikrinti, kad teisė į privatumą ir duomenų apsaugą nedarytų neigiamo poveikio kitų teisių apsaugai, ir ragina Komisiją stebėti tokio apribojimo įgyvendinimą, kai informacija apie incidentą buvo pateikta iš dalies (atsižvelgiant į komercines ir pramonines paslaptis), ir jo poveikį ANPD įgaliojimams, jei toks poveikis daromas.

2.3.3. Duomenų tvarkymo teisėtumas

- (26) EDAV pažymi, kad teisėtumo principas ir jo įgyvendinimas, kaip numatyta LGPD (5 straipsnio XII punktas, 7, 8 ir 10 straipsniai), yra glaudžiai suderinti su BDAR įtvirtintu principu (4 straipsnio 11 punktas, 6, 7 ir 9 straipsniai), ir palankiai vertina šį suderinimą.

2.3.3.1. Teisėtas interesas

- (27) LGPD reikalavimai teisėtą interesą naudoti kaip teisinį duomenų tvarkymo pagrindą (7 straipsnio IX punktas) yra suderinti su BDAR (6 straipsnio 1 dalies f punktas). LGPD taip pat pabrėžiama, kad paprastai pirmenybė turėtų būti teikiama pagrindinėms teisėms ir laisvėms (įskaitant teisę į duomenų apsaugą²⁶).
- (28) EDAV pažymi, kad LGPD 10 straipsnyje išvardyti teisėti tikslai, kuriems toks teisinis pagrindas galėtų būti naudojamas. Vienas iš šių teisėtų tikslų – remti ir skatinti duomenų valdytojo veiklą (LGPD 10 straipsnio I punktas).
- (29) Nors ši frazė atrodo plati, EDAV pažymi, kad „teisėto intereso“ naudojimo sąlygos išsamiau išdėstytos ANPD priimtame vadove „Teisiniai asmens duomenų tvarkymo pagrindai. Teisėtas interesas“ (toliau – Teisėto intereso vadovas). Šiame vadove paaiškinama, jog tam, kad interesas būtų laikomas teisėtu, turi būti įvykdytos trys sąlygos: 1) turi būti suderinamumas su Brazilijos teisine sistema; 2) turi būti nurodyta konkreti situacija ir 3) duomenų tvarkymas turi būti susietas su teisiškai pagrįstais, konkrečiais ir tiesioginiais tikslais²⁷. Šios sąlygos panašios į ESTT²⁸ nurodytas tris sumines sąlygas, kad asmens duomenų tvarkymas būtų teisėtas pagal šį teisinį pagrindą, ir į Teisingumo Teismo pateiktą papildomą jų paaiškinimą. Be to, Teisėto

²³ Žr. sprendimo projekto 73–77 konstatuojamąsias dalis.

²⁴ Žr. Pranešimų apie saugumo incidentus reglamento 6 ir 9 straipsnius.

²⁵ Žr. sprendimo projekto 75 konstatuojamąją dalį, pagal kurią „Pranešimas apie saugumo incidentą ANPD ir duomenų subjektams pateikiamas per tris dienas (72 valandas) nuo tada, kai duomenų valdytojas apie tai sužino“.

²⁶ Žr. šios nuomonės 3 dalį.

²⁷ Žr. sprendimo projekto 52 konstatuojamąją dalį.

²⁸ Pavyzdžiui, 2023 m. gruodžio 7 d. ESTT sprendimo *SCHUFA Holding AG*, sujungtos bylos C-26/22 ir C-64/22, 75–80 punktai.

intereso vadove nurodytos teisėto intereso sąlygos yra panašios į EDAV priimtų gairių sąlygas²⁹. EDAV palankiai vertina ANPD taikomą požiūrį į teisėtą interesą ir jo naudojimą tvarkant duomenis.

2.4. Individualios teisės

- (30) EDAV palankiai vertina tai, kad LGPD asmenims suteikiamos panašios teisės, kokios nustatytos BDAR (abiejuose aktuose – III skyriuje). Visų pirma LGPD numatyta teisė susipažinti su duomenimis, teisė reikalauti ištaisyti duomenis, teisė į duomenų perkeliamumą, teisė apriboti duomenų tvarkymą, teisė reikalauti ištrinti duomenis, teisė į informaciją, teisė atsisakyti duoti sutikimą arba jį atšaukti, teisė nesutikti, kad duomenys būtų tvarkomi, ir teisė pateikti skundą (LGPD 9 ir 18 straipsniai).
- (31) LGPD duomenų subjektams taip pat suteikiama teisė prašyti peržiūrėti sprendimus, priimtus remiantis vien automatizuotu asmens duomenų tvarkymu, turinčiu įtakos asmens interesams (LGPD 20 straipsnis). LGPD 20 straipsnio turinys iš esmės atitinka BDAR 22 straipsnį.
- (32) EDAV pažymi, kad, kalbant apie duomenų subjektų teises, Brazilijos *Habeas* duomenų įstatyme įtvirtintos konkrečios nuostatos, kuriomis suteikiama teisė per trumpą laikotarpį (atitinkamai 10 ir 15 dienų) nuo asmens prašymo pateikimo susipažinti su duomenimis ir teisė juos ištaisyti, ir palankiai vertina šį aspektą.
- (33) EDAV mano, kad LGPD nustatyti reikalavimai duomenų subjektų teisėms iš esmės yra lygiaverčiai užtikrintiems pagal BDAR.

2.5. Tolesnio duomenų perdavimo apribojimai

- (34) Tinkamumo pavyzdžiuose paaiškinama, kad tolesnis duomenų perdavimas neturi pakenkti fizinių asmenų, kurių asmens duomenys perduodami pagal sprendimą dėl tinkamumo, apsaugos lygiui, todėl bet koks tolesnis perdavimas „turėtų būti leidžiamas tik tada, kai tolesniam gavėjui (t. y. tolesnio duomenų perdavimo gavėjui) taip pat taikomos taisyklės (įskaitant sutartines taisykles), kuriomis užtikrinamas tinkamas apsaugos lygis ir laikomasi atitinkamų nurodymų tvarkant duomenis duomenų valdytojo pavedimu“.
- (35) Kalbant apie Brazilijos teisinės sistemos ir praktikos tinkamumo vertinimą, tolesnis perdavimas reiškia asmens duomenų perdavimą iš subjekto, veikiančio kaip duomenų valdytojas Brazilijos LGPD teritorinėje taikymo srityje, į subjektą, nepatenkantį į šią taikymo sritį.
- (36) Tolesnio duomenų perdavimo reikalavimai nustatyti LGPD V skyriuje ir juos dar papildė ANPD, priimdama Duomenų perdavimo reglamentą, kuriame išdėstytos duomenų perdavimo, tarptautinio duomenų perdavimo, importuotojo, eksportuotojo apibrėžtys ir išsamūs duomenų perdavimo reikalavimai.
- (37) EDAV teigiamai vertina tai, kad sąvokų „perdavimas“ ir „tarptautinis duomenų perdavimas“ apibrėžtys yra suderintos su EDAV gairėse Nr. 05/2021 pateiktomis apibrėžtimis³⁰.

²⁹ 2024 m. spalio 8 d. priimtos Gairės Nr. 1/2024 dėl asmens duomenų tvarkymo pagal BDAR (1.0 versija) 6 straipsnio 1 dalies f punktą.

³⁰ 2023 m. vasario 14 d. priimtų Gairių Nr. 05/2021 dėl BDAR 3 straipsnio ir nuostatų dėl tarptautinio duomenų perdavimo pagal BDAR V skyrių taikymo sąveikos 9 dalis.

- (38) Pagal LGPD ir Duomenų perdavimo reglamentą tolesnis duomenų perdavimas gali būti vykdomas tik teisiškai pagrįstais, konkrečiais ir tiesioginiais tikslais ir tik nustačius konkrečias priemones ar sąlygas (LGPD 33 straipsnis ir Duomenų perdavimo reglamento 9–33 straipsniai)³¹. EDAV palankiai vertina tai, kad šios priemonės yra artimos BDAR V skyriuje numatytoms duomenų perdavimo priemonėms. Vis dėlto EDAV ragina Europos Komisiją sprendimo projekte aiškiau išdėstyti, ar duomenų perdavimas laikantis LGPD 33 straipsnio III–IX punktų gali būti vykdomas tik išimtinėmis aplinkybėmis, kai nėra įvykdytos LGPD 33 straipsnio I–II punktuose nurodytos sąlygos³².
- (39) Tačiau Duomenų perdavimo reglamente nurodyta, kad tarptautinis asmens duomenų perdavimas leidžiamas, „kai duomenų subjektas yra davęs konkretų ir atskirą sutikimą dėl tokio perdavimo, turėdamas ankstesnę informaciją apie planuojamos operacijos tarptautinį pobūdį, kuris yra aiškiai atskirtas nuo kitų operacijos tikslų“. Neaišku, ar toks reikalavimas apima pareigą informuoti duomenų subjektus apie galimą tarptautinio duomenų perdavimo riziką, kylančią dėl to, kad trečiojoje valstybėje nėra tinkamos apsaugos ir tinkamų apsaugos priemonių (pvz., informacijos, kad trečiojoje valstybėje gali nebūti priežiūros institucijos ir (arba) duomenų tvarkymo principų, ir (arba) duomenų subjekto teisių), kaip reikalaujama pagal BDAR 49 straipsnio 1 dalies a punktą. EDAV požiūriu ir pagal BDAR šios informacijos pateikimas yra labai svarbus, kad duomenų subjektas galėtų duoti informaciją pagrįstą sutikimą, visapusiškai žinodamas šiuos konkrečius duomenų perdavimo faktus. Todėl EDAV ragina Europos Komisiją sprendimo projekte paaiškinti, ar duomenų subjektas yra informuotas apie galimą tokio duomenų perdavimo riziką, kylančią dėl to, kad trečiojoje valstybėje nėra tinkamos apsaugos ir tinkamų apsaugos priemonių.
- (40) Be to, Duomenų perdavimo reglamente taip pat nustatyta, kad „duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas imasi veiksmingų priemonių, kuriomis asmens duomenų apsaugos taisyklių laikymąsi bei vykdymą ir tokių priemonių veiksmingumą galima įrodyti tokiu būdu, kuris atitiktų duomenų tvarkymo rizikos lygį ir naudojamą tarptautinio duomenų perdavimo būdą“ (Duomenų perdavimo reglamento 4 straipsnio 2 dalis). EDAV palankiai vertina tai, kad ši pareiga įtraukta. Kartu būtų naudinga aiškiau išdėstyti, kad šių priemonių veiksmingumas turėtų būti vertinamas taip, kad, be kita ko, būtų užtikrinta, kad atitinkamos trečiosios valstybės vietos teisės aktai nepakenktų duomenų subjektų, kurių duomenys perduodami, apsaugos tęstinumui³³. EDAV ragina Europos Komisiją paaiškinti, kad duomenų perdavimo scenarijuose bus atsižvelgta ir į šį aspektą.
- (41) EDAV palankiai vertina tai, kad įtrauktas aiškus skaidrumo reikalavimas duomenų subjekto atžvilgiu, t. y. duomenų subjektai turi teisę gauti sutartinę priemonę, taikomą tolesniam duomenų perdavimui, taip pat tokio duomenų perdavimo aprašymą, pvz., informaciją apie perdavimo trukmę ir tikslą, paskirties valstybes, susijusių šalių atsakomybę, duomenų subjektų teises ir naudojimosi jomis priemones (Duomenų perdavimo reglamento 16 straipsnis).
- (42) Tačiau atrodo, kad tokia skaidrumo pareigos taikymo sritis yra svarbi tik tais atvejais, kai perdavimas atliekamas remiantis standartinėmis sutarčių sąlygomis, o ne kai naudojama kita

³¹ Taip pat žr. sprendimo projekto 101–109 konstatuojamąsias dalis.

³² BDAR 49 straipsnyje nurodyta, kad šiame straipsnyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos gali būti taikomos tik nepriėmus sprendimo dėl tinkamumo pagal BDAR 45 straipsnio 3 dalį arba nesant tinkamų apsaugos priemonių pagal BDAR 46 straipsnį.

³³ Žr. Sprendimą *Latombe*. Taip pat žr. 2020 m. liepos 16 d. ESTT sprendimą byloje C-311/18 (toliau – *Schrems II*).

priemonė³⁴. Todėl EDAV ragina Europos Komisiją paaiškinti, kad tie patys skaidrumo įpareigojimai taikomi nepriklausomai nuo naudojamos duomenų perdavimo priemonės.

- (43) EDAV taip pat pažymi, kad įmonėms privalomų taisyklių turinio reikalavimai neviseškai atitinka BDAR, visų pirma BDAR 47 straipsnio 2 dalies f ir I punktų, reikalavimus. Siekdama užtikrinti, kad nebūtų sumenkintas BDAR suteikiamas apsaugos lygis, EDAV ragina Europos Komisiją sprendimo projekte paaiškinti, kad į šiuos elementus taip pat būtų atsižvelgta³⁵, kai šią duomenų perdavimo priemonę tenka naudoti tolesniam asmens duomenų, perduodamų Brazilijai pagal sprendimą dėl tinkamumo, perdavimui.

2.6. Procedūriniai ir vykdymo užtikrinimo mechanizmai

- (44) Pagal Tinkamumo kriterijus³⁶ ir atitinkamą ESTT praktiką³⁷ duomenų apsaugos sistemoje, kuri iš esmės yra lygiavertė Europos Sąjungos modeliui, turi būti numatyta: i) nepriklausoma institucija, kuri turėtų prižiūrėti duomenų apsaugos teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą, turėti įgaliojimus atlikti tyrimus ir imtis veiksmų be išorės įtakos. Duomenų apsaugos sistemomis turi būti užtikrinta, ii) kad duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai būtų atskaitingi ir žinotų savo pareigas, o duomenų subjektai būtų informuojami apie savo teises. Siekiant užtikrinti taisyklių laikymąsi, turėtų būti nustatytos veiksmingos sankcijos ir tikrinimo procesai; iii) kad duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai įrodytų, jog laikosi reikalavimų, taikydami tokias priemones kaip poveikio duomenų apsaugai vertinimai, duomenų tvarkymo veiklos įrašai ir duomenų apsaugos pareigūnų skyrimas. Be to, iv) įgyvendinant duomenų apsaugos sistemą privaloma teikti paramą ir padėti pavieniams duomenų subjektams pasinaudoti savo teisėmis ir atitinkamais teisių gynimo mechanizmais.
- (45) Šiame skirsnyje EDAV savo vertinime daugiausia dėmesio skyrė nepriklausomos institucijos, tinkamo teisių gynimo mechanizmo ir veiksmingų sankcijų buvimui.

2.6.1. Nepriklausoma priežiūra

- (46) LGPD įsteigiama *Agencia Nacional de Proteção de Dados* (ANPD), kaip nacionalinė priežiūros institucija, atsakinga už šio įstatymo nuostatų stebėseną ir vykdymo užtikrinimą.
- (47) EDAV palankiai vertina tai, kad ANPD suteiktas „specialaus pobūdžio institucijos“ statusas, t. y. paskirtis, kuria siekiama užtikrinti savarankiškumą, kurio reikia, kad būtų galima visapusiškai vykdyti jai LGPD suteiktas teises funkcijas ir įgaliojimus, visų pirma panaikinant nuostatas, pagal kurias ANPD veikimas ir finansinės operacijos priklauso nuo vykdomosios valdžios suteikiamų leidimų.
- (48) EDAV taip pat palankiai vertina 2025 m. rugsėjo 15 d. padarytus Brazilijos teisinės sistemos pakeitimus, pagal kuriuos ANPD dabar pripažįstama **reguliavimo agentūra**³⁸. EDAV supratimu, atitinkamai vienas iš pagrindinių pokyčių yra tai, kad ANPD savo biudžetą teiks tiesiogiai Planavimo ir biudžeto ministerijai, o ne turės jį pateikti per Teisingumo ministeriją.

³⁴ Pvz., Duomenų perdavimo reglamente, be kita ko, nustatyti bendrieji skaidrumo reikalavimai, taikytini, kai ketinama nustatyti įmonei privalomas taisykles, visų pirma „sukurti ir įgyvendinti privatumo valdymo programą, kuria būtų siekiama užmegzti pasitikėjimu grindžiamus santykius su duomenų subjektu, imantis skaidrių veiksmų, kuriais būtų užtikrinti duomenų subjekto dalyvavimo mechanizmai“ (Duomenų perdavimo reglamento 25 straipsnio V punktas) ir duomenų subjekto naudojimosi savo teisėmis ir teise pateikti skundą skaidrumas (Duomenų perdavimo reglamento 26 straipsnio VI punktas).

³⁵ Atsakomybė ir bendradarbiavimas su priežiūros institucija (BDAR 47 straipsnio 2 dalies f ir I punktai).

³⁶ Žr. Tinkamumo kriterijų 3 skyriaus C dalį.

³⁷ 2015 m. spalio 6 d. ESTT Sprendimas *Schrems*, C-362/14.

³⁸ Laikinoji priemonė Nr. 1.317/2025 paskelbta adresu <https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/medida-provisoria-n-1.317-de-17-de-setembro-de-2025-656784314>.

ANPD biudžetas išlieka atskira federalinio valstybės biudžeto eilutė. EDAV supratimu, ANPD jau anksčiau nepriklausomai tvarkė savo biudžetą ir finansus, tačiau jai tapus reguliavimo agentūra jos administracinis procesas yra supaprastintas.

- (49) EDAV taip pat palankiai vertina naują ANPD kompetenciją, – ANPD neseniai paskirta institucija, atsakinga už vaikų apsaugą internete³⁹. EDAV atkreipia dėmesį į tai, kad pagal LGPD IX skyrių ANPD yra suteikti reikiami ir įmanomi įgaliojimai ir misijos, pavyzdžiui, tyrimo ir sankcijų taikymo įgaliojimai (LGPD 55-J straipsnis), kad būtų užtikrintas duomenų apsaugos teisių laikymasis ir būtų skatinamas informuotumas.
- (50) Kalbant apie ANPD darbuotojus ir biudžetą, kuris atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant institucijos nepriklausomumą, EDAV teigiamai vertina neseniai priimtą sprendimą padidinti darbuotojų skaičių daugiau kaip 200 naujų pareigybių⁴⁰.
- (51) EDAV pažymi, kad pagal LGPD 55-C straipsnį (dabar) ANPD sudaro keli organai⁴¹, įskaitant Nacionalinę asmens duomenų ir privatumo apsaugos tarybą (toliau – Taryba). EDAV atkreipia dėmesį į jos sudėtį, kuri taip pat apima federalinės vykdomosios valdžios, įstatymų leidžiamosios valdžios ir teisminių institucijų atstovus⁴². EDAV taip pat pažymi, kad pagal LGPD 58-B straipsnį Taryba yra atsakinga, *inter alia*, už i) „strateginių gairių siūlymą ir bendrosios informacijos teikimą rengiant nacionalinę asmens duomenų ir privatumo apsaugos politiką ir už ANPD veiklą“; taip pat už ii) „rekomendacijų dėl veiksmų, kuriuos turi atlikti ANPD, teikimą“.
- (52) Visų pirma atsižvelgdama į šias užduotis, EDAV mano, kad svarbu aiškiau suprasti, kaip jos įgyvendinamos ir koku mastu Tarybos pasiūlymai ir rekomendacijos daro poveikį ANPD darbui. Todėl EDAV prašo Europos Komisijos pateikti išsamesnės informacijos apie šias užduotis ir apie Tarybos bei ANPD sąveiką, kad būtų galima geriau įvertinti Tarybos įtaką ANPD veiklai.

2.6.2. Teisių gynimas

- (53) EDAV palankiai vertina LGPD numatytą teisių gynimo mechanizmą, pagal kurį duomenų subjektams taip pat suteikiama teisė pateikti skundą ANPD ir užginčyti jos sprendimą pateikiant skundą jos direktorių valdybai. Tada asmenys gali apskųsti valdybos sprendimus teisme ir pateikti bet kokią ieškinį ANPD dėl LGPD jai numatytų pareigų nevykdymo. Iš sprendimo projekto aiškiai nematyti, kuo valdybos sprendimų apskundimo priemonė skiriasi nuo ieškinio ANPD. EDAV ragina Komisiją išsamiau paaiškinti, kaip veikia šie du būdai, be kita ko, ar ieškinį pareikšti galima tik tuo atveju, kai atsisakoma nagrinėti skundą, ar ir tada, kai skundas atmetamas iš esmės.
- (54) EDAV taip pat palankiai vertina tai, kad numatyta teisė į materialinės ir neturtinės žalos atlyginimą, taip pat kolektyvinis teisių gynimas (LGPD 22 straipsnis).

2.6.3. Sankcijos

³⁹ Įstatymas Nr. 15.211/2025 dėl vaikų ir nepilnamečių apsaugos skaitmeninėje aplinkoje, paskelbtas adresu <https://www.in.gov.br/web/dou/-/lei-n-15.211-de-17-de-setembro-de-2025-656579619>.

⁴⁰ <https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/medida-provisoria-n-1.317-de-17-de-setembro-de-2025-656784314>.

⁴¹ Pagal LGPD 55-C straipsnį ANPD sudaro: direktorių valdyba, aukščiausias valdymo organas; Nacionalinė asmens duomenų ir privatumo apsaugos taryba; drausmės komisija; IV – ombudsmeno tarnyba; V – teisės reikalų tarnyba ir VI – administraciniai ir specializuoti skyriai, reikalingi LGPD nuostatų vykdymui užtikrinti. Taip pat žr. sprendimo projekto 126–130 konstatuojamąsias dalis.

⁴² Taip pat žr. sprendimo projekto 132 konstatuojamąją dalį ir LGPD 55-C straipsnį.

- (55) EDAV primena, kad veiksmingos ir atgrasomos sankcijos gali atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant duomenų apsaugos taisyklių laikymąsi, nes tai yra aukšto lygio atskaitomybės ir sąmoningumo, kurį užtikrina sistema, ženklas. EDAV palankiai vertina tai, kad ANPD suteikti taisomieji įgaliojimai, kuriais kelis kartus pasinaudota⁴³ ir kurie apima įvairias priemones, pavyzdžiui, įspėjimą, baudas iki dviejų procentų (2 proc.) susijusio privataus juridinio asmens bendrųjų pajamų, dienos baudas, asmens duomenų, susijusių su pažeidimu, blokavimą iki jo įteisinimo, laikiną atitinkamos duomenų tvarkymo veiklos sustabdymą ir atitinkamų asmens duomenų ištrynimą (LGPD 52 straipsnis)⁴⁴. EDAV ragina Komisiją stebėti nuoseklų minėtų įgaliojimų vykdymą, ypatingą dėmesį skiriant sankcijoms.
- (56) EDAV teigiamai vertina tai, kad ANPD paskelbė (privalomą) Reglamentą dėl sankcijų. Šiame reglamente sankcijos skirstomos į skirtingus lygius pagal objektyvius veiksmus, pavyzdžiui, tvarkomų duomenų rūšį ir kiekį arba duomenų subjektų teisių poveikį, ir nustatoma baudų apskaičiavimo metodika, atitinkanti BDAR 83 straipsnio reikalavimus.

3. BRAZILIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ PRIEIGA PRIE ASMENS DUOMENŲ, PERDUOTŲ IŠ EUROPOS SĄJUNGOS, IR TŲ DUOMENŲ NAUDOJIMAS

- (57) Pagal BDAR 45 straipsnio 2 dalį Brazilijos teisėje numatytų apribojimų ir apsaugos priemonių, susijusių su Brazilijos valdžios institucijų prieiga prie asmens duomenų, perduodamų Brazilijos duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams, ir tolesniu jų naudojimu baudžiamosios teisėsaugos ir nacionalinio saugumo tikslais (toliau – valdžios prieiga), vertinimas yra svarbus „esminio lygiavertiškumo“ kriterijaus, kaip jį aiškina ESTT, elementas.
- (58) EDAV teigiamai vertina tai, kad Komisija sprendimo projekte šiam aspektui skyrė ypatingą dėmesį ir išdėstė faktinę informaciją⁴⁵. Todėl EDAV šioje nuomonėje nekartoja daugumos nustatytų faktų ir analizės aspektų. Vietoj to ji vertina Brazilijos valdžios prieigos teisėsaugos ir nacionalinio saugumo tikslais sistemos kišimąsi, remdamasi keturiais elementais, kuriuos EDAV nurodė 2020 m. lapkričio 10 d. priimtose Europos pagrindinėse garantijose taikant stebėjimo priemones⁴⁶:
- A garantija – aiškos, tikslios ir prieinamos teisinės taisyklės;
 - B garantija – būtinumas ir proporcingumas teisėtiems tikslams pasiekti;
 - C garantija – nepriklausomos priežiūros mechanizmas;
 - D garantija – asmeniui prieinamos veiksmingos teisių gynimo priemonės ir teisių gynimo mechanizmai.

⁴³ Žr. ANPD, Sankcijų registrą: https://www.gov.br/anpd/pt-br/centrais-de-contenido/deciso-es-em-processos-sancionadores-1/deciso-es-em-processos-sancionadores?_authenticator=7951f0a70d3d125fd05e11a1e544b72d2c61f304.

⁴⁴ „Šios sankcijos gali būti taikomos viešiesiems arba privatiesiems subjektams, išskyrus baudas ir dienos baudas, kurios negali būti skiriamos viešiesiems subjektams“ (sprendimo projekto 135 konstatuojamoji dalis).

⁴⁵ Žr. sprendimo projekto 152–217 konstatuojamąsias dalis.

⁴⁶ Rekomendacijos Nr. 02/2020 dėl Europos pagrindinių garantijų taikant stebėjimo priemones.

3.1. Brazilijos valdžios institucijų prieiga prie duomenų ir jų naudojimas baudžiamosios teisėsaugos tikslais

3.1.1. Teisinė sistema baudžiamosios teisėsaugos srityje

- (59) EDAV pažymi, kad Brazilijos teisėsaugos institucijų prieiga prie asmens duomenų ir tolesnis jų naudojimas⁴⁷ reglamentuojami skirtingo teisinio pobūdžio teisės aktų sistema. Duomenų apsauga ir privatumas, įskaitant susirašinėjimo ir ryšių slaptumą, Konstitucijos 5 straipsnyje įtvirtinti kaip pagrindinės teisės. EDAV itin palankiai vertina tai, kad tokių teisių apsaugos taikymo sritis, kaip ir ES, apima ne tik Brazilijos piliečius, bet ir Brazilijoje gyvenančius ar negyvenančius užsieniečius⁴⁸.
- (60) Be to, yra keli specializuoti sektoriniai įstatymai, kuriais reglamentuojama galima prieiga prie asmens duomenų teisėsaugos tikslais. Kalbant apie tokią prieigą prie duomenų, perduotų Brazilijai iš ES, ypač svarbus yra Baudžiamasis kodeksas, Telefoninio ryšio pasiklausymo įstatymas, Interneto civilinė sistema, Finansų įstaigų konfidencialumo įstatymas, Įstatymas dėl nusikalstamų organizacijų ir nusikalstamų veikų tyrimų ir kt. EDAV pažymi, kad šie teisės aktai yra viešai prieinami ir galėtų būti laikoma, kad juose duomenų subjektams pakankamai aiškiai nurodytos aplinkybės ir sąlygos, kuriomis valdžios institucijos yra įgalios susipažinti su jų duomenimis⁴⁹.
- (61) Kitas svarbus Brazilijos teisės šaltinis yra Brazilijos Federalinio Aukščiausiojo Teismo jurisprudencija, kurioje, regis, plačiai aiškinama teisių į privatumą ir duomenų apsaugą taikymo sritis⁵⁰, taip pat Amerikos šalių žmogaus teisių teismo, atsakingo už 1992 m. Brazilijos ratifikuotos Amerikos žmogaus teisių konvencijos aiškinimą ir taikymą, jurisprudencija⁵¹.
- (62) EDAV pažymi, kad LGPD taikymo sritis asmens duomenų tvarkymo baudžiamosios teisėsaugos tikslais atveju yra dalinė, todėl gali atsirasti teisinis netikrumas.
- (63) Kaip Komisija pripažino sprendimo projekte, LGPD netaikomas duomenų tvarkymui *išimtinai* visuomenės saugumo, nacionalinės gynybos, valstybės saugumo arba nusikalstamų veikų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais⁵². Pagal LGPD 4 straipsnio I ir III punktus duomenų tvarkymas šiose srityse bus reglamentuojamas specialiais teisės aktais, kurie turi apimti LGPD nustatytus principus ir jame išdėstytas duomenų subjektų teises. EDAV žiniomis, kurias patvirtino Komisija, Brazilija dar nepriėmė specialių teisės aktų dėl asmens duomenų tvarkymo baudžiamosios teisenos ir teisėsaugos srityje (pvz., panašių į ES teisėsaugos direktyvą⁵³).
- (64) Kartu EDAV teigiamai vertina tai, kad Brazilijos Federalinis Aukščiausiasis Teismas savo jurisprudencijoje⁵⁴ LGPD išaiškino išplėsdamas jo dalinį taikymą asmens duomenų tvarkymui nusikalstamų veikų tyrimų ir viešosios tvarkos palaikymo tikslais.

⁴⁷ Žr. sprendimo projekto 165 konstatuojamojoje dalyje išdėstytą institucijų sąrašą.

⁴⁸ Žr. sprendimo projekto 8 ir 9 konstatuojamąsias dalis.

⁴⁹ Žr. EŽTT sprendimo *Zakharov* 229 punktą.

⁵⁰ Žr. 2022 m. rugsėjo mėn. Federalinio Aukščiausiojo Teismo sprendimą dėl ADI Nr. 6649.

⁵¹ Žr. sprendimo projekto 10 konstatuojamąją dalį.

⁵² Žr. sprendimo projekto 30 ir 31 konstatuojamąsias dalis.

⁵³ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

⁵⁴ Žr. 2022 m. rugsėjo mėn. Federalinio Aukščiausiojo Teismo sprendimą dėl ADI Nr. 6649.

- (65) EDAV palankiai vertina tai, kad Brazilijos priežiūros institucija, ANPD, visiškai pritaria šiam išaiškinimui ir mano, jog „specialių teisės aktų nebuvimas saugumo agentūroms nesuteikia plataus ir neriboto leidimo be jokių apribojimų tvarkyti piliečių asmens duomenis išimtinai visuomenės saugumo ir nusikalstamų veikų tyrimo bei baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais“⁵⁵. Kartu EDAV pažymi, kad pagal LGPD 4 straipsnio III punkto 3 dalį tam tikro konkretaus duomenų tvarkymo, atliekamo tik teisėsaugos tikslais, atveju ANPD teisėsaugos institucijų atžvilgiu šiuo metu iš esmės atlieka patariamąjį vaidmenį.
- (66) EDAV prašo Komisijos sprendimo projekte papildomai įvertinti ir paaiškinti LGPD taikymą asmens duomenų tvarkymo baudžiamosios teisėsaugos tikslais atveju, įskaitant ANPD įgaliojimus, taip pat atidžiai atsižvelgti į visus svarbius pokyčius šioje srityje ateityje vykdant stebėseną (taip pat žr. skirsnį apie priežiūrą ir teisių gynimą).

3.1.2. Būtinumas ir proporcingumas

- (67) EDAV teigiamai vertina tai, kad įprasta tvarka prieigai prie ryšių duomenų, tiek turinio, tiek metaduomenų, taip pat prie kitų kategorijų saugomos konfidencialios informacijos, pavyzdžiui, bankininkystės ir mokesčių duomenų, reikalingas išankstinis teismo leidimas.
- (68) Kalbant apie prieigą prie ryšių duomenų, EDAV palankiai vertina tai, kad pagal Telefoninio ryšio pasiklausymo įstatymą ir Federalinio Aukščiausiojo Teismo jurisprudenciją tokia priemonė laikoma išimtinė ir jai taikomos griežtos sąlygos, kuriomis siekiama užtikrinti jos būtinumą ir proporcingumą⁵⁶. Be to, Brazilijos teisėje, kaip prevencinė kovos su galimu piktnaudžiavimu priemonė, numatyta, kad ryšių pasiklausymas be teismo leidimo arba įstatymo neleidžiamu tikslu yra nusikaltimas, už kurį baudžiama laisvės atėmimu iki ketverių metų⁵⁷.
- (69) Griežtas prieigos prie ryšių duomenų apsaugos priemonių įgyvendinimas yra ypač svarbus atsižvelgiant į tai, kad Brazilijoje yra nustatyta bendra interneto ryšio ir internetinių programų paslaugų teikėjų pareiga vienus metus saugoti ryšio žurnalus⁵⁸. Nors EDAV teigiamai vertina tai, kad prieiga prie saugomų duomenų įmanoma tik gavus teismo leidimą⁵⁹, ji primena siaurą požiūrį ir apribojimus, taikomus bendram ir nediferencijuotam ryšių metaduomenų saugojimui ES⁶⁰, ir teigiamai vertina Komisijos pateiktą papildomą informaciją apie masinio duomenų saugojimo šalyje nebuvimą. Todėl EDAV ragina Komisiją vykdant sprendimo projekto stebėseną ir peržiūrą ypatingą dėmesį skirti Brazilijos teisinei tvarkai ir praktikai, susijusiai su prieiga prie ryšių duomenų.
- (70) EDAV teigiamai vertina tai, kad teisėsaugos institucijų prieigai prie mokesčių ir bankininkystės duomenų taip pat taikomos panašios apsaugos priemonės, t. y. reikalaujama išankstinio teismo leidimo, kurį leidžiama suteikti tik sunkių nusikaltimų atveju, taikomos baudžiamosios sankcijos piktnaudžiavimo atveju ir kt.

⁵⁵ Žr. ANPD techninio pranešimo Nr. 29/2024/FIS/CGF/ANPD, skirto Teisingumo ir visuomenės saugumo ministerijai, 5.4.1.29 punktą, paskelbtą adresu [SEI/ANPD - 0132350 - Nota Técnica](https://www.anpd.gov.br/portal/portal/0132350-nota-tecnica).

⁵⁶ Žr. sprendimo projekto 169 ir 170 konstatuojamąsias dalis.

⁵⁷ Ten pat.

⁵⁸ Žr. sprendimo projekto 173 konstatuojamąją dalį.

⁵⁹ Ten pat.

⁶⁰ Daugiau informacijos apie duomenų saugojimą pateikiama EDAV pareiškime Nr. 5/2024 dėl Prieigos prie duomenų veiksmingai teisėsaugai užtikrinti aukšto lygio grupės rekomendacijų, pateikiamame adresu https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-11/edpb_statement_20241104_ontherecommendationsofthehlq_en.pdf.

- (71) Sprendimo projekte numatyta bendro reikalavimo gauti išankstinį teismo leidimą teisėsaugos institucijoms susipažinti su tam tikrų kategorijų asmens duomenimis išimtis⁶¹. Pagal Įstatymo dėl nusikalstamų organizacijų ir nusikalstamų veikų tyrimų 15 ir 16 straipsnius policijos vadovas ir prokuratūra gali be teismo leidimo susipažinti su tiriamo asmens registracijos duomenimis apie: „*asmens kvalifikaciją, ryšius su kitais asmenimis ir jo adresą, kurį turi Rinkimų teismas, telekomunikacijų bendrovės, finansų įstaigos, interneto paslaugų teikėjai ir kredito kortelių administratoriai*“⁶². Panašiai transporto bendrovės taip pat suteikia galimybę teisėjui, prokuratūrai arba policijos vadovui penkerius metus tiesiogiai ir nuolat naudotis rezervavimo ir kelionės įrašų duomenų bazėmis⁶³.
- (72) EDAV pažymi, kad Įstatymo dėl nusikalstamų organizacijų ir nusikalstamų veikų tyrimų taikymo sritis apima tik organizuotų nusikalstamų grupių ir teroristinių organizacijų, kurios kelia didelį pavojų piliečiams ir visuomenei ir todėl pateisinamas didesnis pagrindinių teisių į privatumą ir duomenų apsaugą suvaržymas, tyrimą ir sankcijų skyrimą⁶⁴. Kartu EDAV mano, kad sprendimo projekto 164 konstatuojamojoje dalyje pateikta informacija apie šias išimtis yra labai bendro pobūdžio ir neišsami. Visų pirma iš sprendimo projekte pateiktos informacijos neaišku, ar tokiu atveju prieigai prie asmens duomenų taikoma jos būtinumo ir proporcingumo *ex post* teisinė kontrolė.
- (73) Atsižvelgdama į tai, EDAV ragina Komisiją sprendimo projekte dar aiškiau išdėstyti ir paaiškinti atvejų, kai teisėsaugos institucijų prieigai prie duomenų nereikia teismo leidimo, aprėptį ir pobūdį, taip pat Brazilijos teisės aktuose nustatytas taikytinas apsaugos priemonės. EDAV taip pat mano, kad Komisija, vykdydama sprendimo projekto kontrolę, turėtų skirti ypatingą dėmesį šių išimčių taikymui pagal Brazilijos teisę.

3.1.3. Tolesnis duomenų naudojimas ir tolesnis jų perdavimas

- (74) EDAV primena, kad tolesnis duomenų naudojimas arba dalijimasis jais su gavėjais Brazilijoje arba trečiojoje valstybėje neturi sumenkinti iš ES / EEE perduotiems asmens duomenims taikomos apsaugos lygio, t. y. tolesnis duomenų perdavimas turėtų būti leidžiamas tik tuo atveju, jei užtikrinamas nuolatinis apsaugos lygis, iš esmės lygiavertis ES teisėje numatytam apsaugos lygiui.
- (75) Šiuo atžvilgiu EDAV teigiamai vertina tai, kad Brazilijos Federalinis Aukščiausiasis Teismas nusprendė, jog viešųjų įstaigų tarpusavio dalijimasis asmens duomenimis (įskaitant atvejus, kai jais dalijasi teisėsaugos ir žvalgybos agentūros) reiškia, kad buvo įvykdytos šios sąlygos: 1) buvo apibrėžtas teisėtas, konkretus ir tiesioginis duomenų tvarkymo tikslas; 2) duomenų tvarkymas yra suderinamas su nurodytais tikslais; 3) dalijimasis duomenimis yra apribotas iki būtino minimumo nurodytam tikslui pasiekti; taip pat yra visapusiškai laikomasi LGPD nustatytų reikalavimų, apsaugos priemonių ir procedūrų, kiek tai suderinama su viešuoju sektoriumi⁶⁵.
- (76) Nepaisant šio svarbaus Brazilijos aukščiausio lygmens teismo sprendimo, atsižvelgdama į jau minėtą sudėtingumą, tikslią LGPD taikymo teisėsaugos institucijoms sritį ir sąlygas, EDAV ragina Komisiją atidžiai stebėti pokyčius ir praktiką šioje srityje.

⁶¹ Žr. sprendimo projekto 164 konstatuojamąją dalį.

⁶² Žr. Įstatymo dėl nusikalstamų organizacijų ir nusikalstamų veikų tyrimų 15 straipsnį.

⁶³ Žr. Įstatymo dėl nusikalstamų organizacijų ir nusikalstamų veikų tyrimų 16 straipsnį.

⁶⁴ Žr. 2020 m. spalio 6 d. ESTT sprendimo *La Quadrature du Net ir kt.*, sujungtos bylos C-511/18 ir C-512/18, EU:C:2020:791, 95–98 punktus, 2018 m. spalio 2 d. Sprendimo *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, 54, 57 ir 60 punktus (2021 m. kovo 2 d. Sprendimas *Prokuratuur* (Prieigos prie elektroninių ryšių duomenų sąlygos), C-746/18, EU:C:2021:152, 35 punktas).

⁶⁵ Žr. sprendimo projekto 187 konstatuojamąją dalį.

- (77) Dėl tolesnio asmens duomenų perdavimo trečiųjų valstybių baudžiamosios teisėsaugos institucijoms sprendimo projekte daroma nuoroda į LGPD 33 straipsnio III punktą, kuriame nustatyta, kad tarptautinis duomenų perdavimas gali būti vykdomas, kai yra „būtinasis tarptautiniam teisiniam viešųjų žvalgybos, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo įstaigų bendradarbiavimui pagal tarptautinius teisės aktus“⁶⁶. EDAV mano, kad šis paaiškinimas yra pernelyg bendro pobūdžio, ir prašo Komisijos sprendimo projekte išdėstyti daugiau informacijos apie tolesnio duomenų perdavimo sąlygas ir šiam perdavimui taikomas apsaugos priemonės.

3.1.4. Priežiūra ir teisių gynimas

- (78) EDAV primena, kad kiekvienam teisės į privatumą ir duomenų apsaugą apribojimui turėtų būti taikoma veiksminga, nepriklausoma ir nešališka priežiūros sistema, kurią turi įgyvendinti teismas arba kita nepriklausoma įstaiga (pvz., administracinė institucija arba parlamento organas)⁶⁷.
- (79) EDAV taip pat pažymi, kad pagal Komisijos aprašytą Brazilijos sistemą baudžiamosios teisėsaugos institucijų veiklą prižiūri įvairios įstaigos: i) teismai; ii) ANPD ir iii) prokuratūra.
- (80) Teisminė kontrolė, kaip paaiškinta skirsnyje „Būtinumas ir proporcingumas“⁶⁸, taikoma asmens duomenų rinkimui ir prieigai prie jų, visų pirma *ex ante* peržiūros ir leidimo suteikimo forma.
- (81) Kalbant apie ANPD vaidmenį, kaip jau paaiškinta šios nuomonės 3.1.1 skirsnyje, sprendimo dėl tinkamumo projekte primenama, kad pagal LGPD 4 straipsnio III punktą šis įstatymas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, atliekamam *tik* toliau nurodytais tikslais: i) visuomenės saugumo; ii) nacionalinės gynybos; iii) valstybės saugumo ir iv) nusikalstamų veikų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas. Be to, 4 straipsnio I punkte nurodyta, kad toks duomenų tvarkymas reglamentuojamas specialiais teisės aktais, kurie, be kita ko, turi apimti bendruosius apsaugos principus ir duomenų subjektų teises, kaip nurodyta LGPD. To paties straipsnio 3 dalyje pripažįstamas ANPD patariamasis vaidmuo, susijęs su III punkte numatytomis išimtimis, kai jos taikomos tik šiais tikslais, t. y. visų pirma ANPD įgaliojimai teikti technines nuomones ir rekomendacijas, taip pat reikalauti, kad atitinkami duomenų valdytojai pateiktų poveikio duomenų apsaugai vertinimus.
- (82) Savo sprendimo projekte⁶⁹ Komisija nurodo svarbų 2022 m. rugsėjo 15 d. Federalinio Aukščiausiojo Teismo sprendimą, kuriame nurodyta, kad bendrieji duomenų apsaugos principai ir duomenų subjektų teisės taikomi valstybės vykdomam asmens duomenų tvarkymui teikiant viešąsias paslaugas. Šiame sprendime daugiausia dėmesio skiriama „viešojo administravimo įstaigų ir subjektų dalijimuisi asmens duomenimis“ ir žvalgybos veiklai, taip pat „vyriausybės agentūrų ir subjektų prieigai“ prie Piliečių bazinio registro. Kalbant apie ANPD atliekamą vykdymo užtikrinimo funkciją, EDAV, remdamasi papildoma Komisijos pateikta informacija, supranta, kad ANPD jau atliko tokį vaidmenį policijos bei Teisingumo ir viešojo saugumo ministerijos atžvilgiu. Tai buvo daroma remiantis jurisprudencija, pagal kurią, išplečiant bendrųjų principų ir duomenų subjektų teisių dalinį taikymą teisėsaugos tikslais

⁶⁶ Ten pat.

⁶⁷ Rekomendacijos Nr. 02/2020 dėl Europos pagrindinių garantijų taikant stebėjimo priemones, priimtose 2020 m. lapkričio 10 d., žr. p. 12

https://www.edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_recommendations_202002_europeanessentialguaranteessurveillance_lt.pdf

⁶⁸ Žr. 3.1.2 skirsnį.

⁶⁹ Žr. sprendimo projekto 187 konstatuojamąją dalį.

atliekamam duomenų tvarkymui, ANPD tampa atsakinga ir už šios srities teisės aktų priežiūrą bei vykdymo užtikrinimą.

- (83) Atsižvelgdama į išdėstytus aspektus, EDAV ragina Komisiją pateikti daugiau informacijos apie ANPD atliekamą vykdymo užtikrinimo vaidmenį, visų pirma informacijos apie atitinkamus teisinius pagrindus ir ANPD tyrimo bei taisomųjų veiksmų įgaliojimus teisėsaugos institucijų atžvilgiu, ir atidžiai stebėti pokyčius šioje srityje.
- (84) Galiausiai EDAV pažymi, kad prokuratūra turi platesnę kompetenciją nei prižiūrėti duomenų apsaugos ir privatumo taisykles ir skirti sankcijas už pagrindinių teisių pažeidimus. Pavyzdžiui, kaip jau paaiškinta šios išvados 3.1 skirsnyje, pagal Įstatymą dėl nusikalstamų organizacijų ir nusikalstamų veikų tyrimų prokuratūra yra viena iš institucijų, kurios gali be teismo leidimo susipažinti su tiriamo asmens registracijos duomenimis. Todėl EDAV ragina Komisiją sprendimo projekte išsamiau išdėstyti ir paaiškinti prokuratūros vaidmenį ir įgaliojimus, susijusius su Brazilijos teisėsaugos institucijų vykdomo asmens duomenų tvarkymo priežiūra.
- (85) Kalbant apie teisių gynimą, EDAV teigiamai vertina tai, kad pirmoje šios nuomonės dalyje aprašyti teisiniai mechanizmai, visų pirma teisminės teisių gynimo priemonės, kuriomis asmenys gali naudotis siekdami užtikrinti savo teises į duomenų apsaugą ir privatumą, taip pat taikomi baudžiamosios teisėsaugos institucijų veiklai.

3.2. Brazilijos valdžios institucijų prieiga prie duomenų ir jų naudojimas nacionalinio saugumo tikslais

3.2.1. LGPD 4 straipsnio III punkte nurodytos išimties taikymo sritis ir jos taikymas nusikalstamoms veikoms valstybės saugumui

- (86) Kaip nustatė Komisija, pagal LGPD 4 straipsnio III punktą „valstybės saugumui“ tvarkant asmens duomenis LGPD netaikomas, kaip ir visuomenės saugumui, nacionalinei gynybai ir nusikalstamų veikų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas veiksams.
- (87) EDAV pažymi, kad Brazilijos teisės aktuose dėl „*Seguranca Nacional*“ (nacionalinio saugumo), kaip nustatyta 2021 m. rugsėjo 1 d. Įstatyme Nr. 14.197, kuriuo iš dalies keičiamas Baudžiamasis kodeksas ir panaikinamas 1983 m. Nacionalinio saugumo įstatymas⁷⁰, Brazilijos nacionalinio saugumo sąvoka išreiškiama remiantis baigtiniu nusikalstamų veikų sąrašu⁷¹, kuriame įvardijamos įvairios grėsmės Brazilijos valstybės, kaip institucijos, vientisumui (nacionalinis suverenumas, šnipinėjimas (Ar.t 350-K), nusikaltimai demokratinėms institucijoms (359-L straipsnis) ir kt.). Įstatymo Nr. 14.197 normos nustatytos kaip neatskiriama Brazilijos baudžiamojo kodekso dalis.
- (88) Atsižvelgiant į tai, EDAV tikėtusi, kad Brazilijos institucijų atliekamas duomenų tvarkymas vykdant baudžiamąjį persekiojimą už Įstatyme Nr. 14.197 nustatytus nusikaltimus bus reglamentuojamas pagal tvarką, taikytiną Brazilijos institucijų prieigai prie duomenų ir jų naudojimui baudžiamosios teisėsaugos tikslais, kaip aprašyta sprendimo projekto 3.2 skyriuje, taigi, atsižvelgiant į tuos pačius duomenų apsaugos aspektus, kaip nurodyta šios nuomonės 3.1 skyriuje. Todėl EDAV prašo Komisijos sprendimo projekte paaiškinti, ar duomenų

⁷⁰ 2021 m. rugsėjo 1 d. Įstatymas Nr. 14.197, paskelbtas adresu https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/_ato2019-2022/2021/lei/l14197.htm (2026 10 02).

⁷¹ Žr. sprendimo projekto 200 konstatuojamąją dalį.

tvarkymui, susijusiam su baudžiamuoju persekiojimu už Įstatyme Nr. 14.197 išvardytas nusikalstamas veikas, iš tiesų taikoma duomenų apsaugos tvarka, taikytina teisėsaugos veiklai, ar kita tvarka. Pastaruoju atveju EDAV ragina Komisiją išsamiau paaiškinti duomenų apsaugos taisykles, taikytinas baudžiamajam persekiojimui už šias nusikalstamas veikas nacionalinio saugumo tikslais.

3.2.2. Nacionalinio saugumo teisinė sistema

- (89) Kodifikuotą teisinę sistemą, kuria sprendimo projekte grindžiamos išvados skyriuje dėl valdžios prieigos nacionalinio saugumo tikslais, sudaro 2021 m. Įstatymas Nr. 14.197, 1999 m. gruodžio 7 d. Įstatymas Nr. 9.883 dėl Brazilijos žvalgybos sistemos sukūrimo ir susijęs 2002 m. Dekretas Nr. 4.376. Dviem paskutiniais minėtais teisės aktais sukuriamą Brazilijos žvalgybos sistemą (port. *Sistema Brasileiro des Inteligência* (SISBIN)) ir sureguliuojamas jos veikimas. Po šių teisės aktų priimtas privalomas 2016 m. Prezidento dekretas Nr. 8.793⁷², kuriuo apibrėžiama nacionalinė žvalgybos politika (vadinamoji *Política Nacional de Inteligência* (PNI)), o 2018 m. priimtas LGPD.
- (90) 2016 m. Prezidento dekretu Nr. 8.793 aprašomas PNI dalykas, tikslai ir ribos. Pagal šį dekretą vykdoma veikla siekiama parengti ir skleisti kompetentingoms institucijoms žinias, susijusias su faktais ir situacijomis nacionalinėje teritorijoje arba už jos ribų, darant tiesioginę arba potencialią įtaką sprendimų priėmimo procesui, vyriausybės veiksams ir visuomenės bei valstybės žvalgybos saugumui. Šiomis aplinkybėmis žvalgybos informacija – tai visa informacija ir duomenys, kurių reikia ir kurie tvarkomi siekiant paremti vykdomosios valdžios sprendimų priėmimo procesą šioje srityje.
- (91) Pagal Komisijos išdėstytą SISBIN teisinį pagrindą SISBIN ir jos subjektai buvo sukurti kaip pagrindinis PNI įgyvendinimo mechanizmas, todėl jiems pavesta vykdyti veiklą, susijusią su nacionaliniu saugumu, visuomenės sauga ir saugumu bei demokratinių institucijų apsauga. Šiuo tikslu SISBIN rūpinasi keitimusi žiniomis ir integruotu veiklos planavimu⁷³. Taigi, atsižvelgiant į SISBIN veiklą, Brazilijos nacionalinio saugumo sąvoka, atrodo, apima ne tik Įstatyme Nr. 14.197 kodifikuotas nusikalstamas veikas, bet gali būti laikoma neatsiejama platesnės nacionalinės žvalgybos sąvokos dalimi.
- (92) SISBIN iš pradžių buvo sukurta iš aštuoniolikos federalinių subjektų, įskaitant tryliką ministerijų, o vėliau 2023 m. rugsėjo 6 d. Dekretu Nr. 11.693 dėl SISBIN organizavimo ir veikimo išplėsta iki 48 vadinamųjų agentūrų⁷⁴. EDAV pažymi, kad bendradarbiavimas SISBIN sistemoje apima ne tik klasikinės saugumo institucijas, bet ir kitus subjektus, kaip antai Mokslo ministeriją (4 straipsnio IV punktas), Žemės ūkio ministeriją (4 straipsnio XV punktas) bei Energetikos ministeriją (4 straipsnio XVIII punktas), taip pat Federalinę prokurorą (4 straipsnio XIX punktas).
- (93) Kadangi 2002 m. Dekretu Nr. 4.376 reikalaujama, kad Brazilijos žvalgybos sistemos patariamoji taryba pasiūlytų bendruosius keitimosi žiniomis ir komunikacija SISBIN sistemoje standartus ir procedūras⁷⁵, 2023 m. Dekretu Nr. 11.693 SISBIN centriniam organe numatyta parengti technines dalijimosi informacija ir žiniomis priemones⁷⁶ ir aprašomas dalijimasis

⁷² Žr. sprendimo projekto 199 konstatuojamąją dalį.

⁷³ Prezidento dekreto Nr. 8.793 5 skirsnyje nurodyta SISBIN ir į ją integruoti organai, keitimasis žiniomis SISBIN sistemoje ir integruotas SISBIN narių bendradarbiavimo planavimas, kaip PNI vykdymo priemonės.

⁷⁴ Žr. sprendimo projekto 202 konstatuojamąją dalį.

⁷⁵ Žr. Dekreto Nr. 4.376 7 straipsnio II punktą.

⁷⁶ Žr. 10 straipsnio XI punktą, paskelbtą adresu https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/_ato2023-2026/2023/decreto/d11693.htm (2025 m. rugsėjo 26 d.).

SISBIN subjektų gautais duomenimis ir jų naudojimas. Tačiau Komisijos sprendimo projekte nepateikiama jokios papildomos informacijos apie tokias centrinio organo paskelbtas taisykles ar teisinius standartus, pvz., kai SISBIN subjektai tarpusavyje dalijasi asmens duomenimis.

- (94) Be to, atrodo, kad informacijos neskelbtinumo sąvokos skiriasi, nes pagal atitinkamą SISBIN veiklos reglamentavimo įstatymą neskelbtinumas yra susijęs su informacijai priskirtu konfidencialumo lygiu⁷⁷ ir tikslo apribojimo lygiu, palyginti su bendraisiais BDAR principais⁷⁸.
- (95) Kaip jau paaiškinta, LGPD 4 straipsnio III punkto a–c papunkčiuose, kurie buvo kodifikuoti tik sukūrus SISBIN ir nustačius nacionalinę žvalgybos politiką, duomenų tvarkymo veikla, vykdoma išimtinai visuomenės saugumo, nacionalinės gynybos ir valstybės saugumo tikslais, iškeliami iš LGPD taikymo srities, taikomi tik nustatyti bendrieji duomenų apsaugos principai.
- (96) Kaip Komisija pabrėžė sprendimo projekte, visa apimanti Brazilijos Konstitucijos sistema ir Brazilijos dalyvavimas Amerikos šalių žmogaus teisių teismo veikloje yra susiję su valdžios prieigos nacionalinės žvalgybos tikslais teisine sistema. EDAV taip pat pripažįsta, kad apibrėžiant teisinę aplinką svarbų vaidmenį taip pat atliko Brazilijos Federalinio Aukščiausiojo Teismo sprendimai⁷⁹. Aukščiausiojo Teismo sprendimai iki šiol buvo glausta ir tinkama pagalba toliau plėtojant asmens duomenų apsaugą pagal Brazilijos Konstituciją. Kartu pažymėtina, kad Aukščiausiojo Teismo sprendimuose bendros abstrakčios duomenų apsaugos taisyklės, taikytinos tvarkant asmens duomenis, neįvardijamos ir nenustatomos, o aiškinamos Konstitucijos ir LGPD nuostatos ir principai.
- (97) EDAV suvokia, kad valstybėms suteikiama didelė veiksmų laisvė savo nuožiūra apibrėžti nacionalinio saugumo klausimus, o tai leidžia taikyti nacionalinio saugumo išimtis tvarkant asmens duomenis. Šiomis aplinkybėmis EDAV primena Europos Žmogaus Teisių Teismo pateiktą apibrėžtį, pagal kurią grėsmės nacionaliniam saugumui turi būti pagal savo pobūdį, reikšmingumą ir konkrečias aplinkybes atskiriamos nuo bendros rizikos visuomenės saugumui arba nuo sunkių nusikalstamų veikų⁸⁰.
- (98) EDAV suvokimu, SISBIN subjektų tvarkomiems duomenims išimtis pagal LGPD 4 straipsnio III punktą taikoma tik tada, kai duomenys tvarkomi *išimtinai* visuomenės saugumo, nacionalinės gynybos ir valstybės saugumo tikslais. Atrodo, kad tai konkrečiai taikytina SISBIN centrinio organo – Brazilijos žvalgybos agentūros (ABIN) – veiklai. Todėl, išskyrus atvejus, kai SISBIN subjektas veikia ABIN pavedimu vienu iš šių tikslų, LGPD taikomas visa apimtimi.
- (99) EDAV ragina Komisiją patvirtinti šį supratimą ir sprendimo projekte tiksliau apibūdinti ir paaiškinti Brazilijos teisėje įtvirtintos nacionalinio saugumo sąvokos metmenis, visų pirma kiek tai susiję su duomenų rinkimu bei dalijimusi jais tarp subjektų, vykdančių SISBIN veiklą, ir kiek tai susiję su PNI įgyvendinimu. Todėl EDAV ragina Komisiją taip pat aiškiau išdėstyti, kaip LGPD išimties nacionalinio saugumo tikslais yra susijusios su nacionalinio saugumo išimtimi pagal BDAR.

3.2.3. Tolesnis duomenų perdavimas ir tarptautiniai susitarimai

⁷⁷ Žr. 2016 m. Dekretą Nr. 8.793, Dekretą Nr. 11.693, sprendimo projekto 204 konstatuojamąją dalį.

⁷⁸ Žr. LGPD 6 straipsnio I punktą, kuriame nurodyti teisiškai pagrįsti ir konkretūs tikslai, o BDAR reikalaujama teisėtų ir nustatytų tikslų.

⁷⁹ Žr. sprendimo projekto 203 konstatuojamąją dalį.

⁸⁰ EŽTT sprendimas *Big Brother Watch ir kiti / Jungtinė Karalystė*, 2021 m. gegužės 25 d., 350 punktas.

- (100) LGPD 33 straipsnyje nustatytos išankstinės tarptautinio duomenų perdavimo sąlygos. LGPD 33 straipsnio I ir II punktuose nustatyti reikalavimai, panašūs į sprendimą dėl tinkamumo, arba reikalavimai dėl papildomų apsaugos priemonių pagal BDAR. Šiuos reikalavimus atsisakoma taikyti LGPD 33 straipsnio III, VI ir VII punktuose, kuriuose aptariami žvalgybos institucijų teisinio bendradarbiavimo atvejai, duomenų perdavimas pagal tarptautinių bendradarbiavimo susitarimų įsipareigojimus ir perdavimas, reikalingas siekiant užtikrinti viešąją tvarką arba teisiškai priskiriamas valstybės tarnybai, t. y. nacionaliniam saugumui ir nacionalinei žvalgybai. Atrodo, kad šis sprendimas atitinka LGPD 4 straipsnio III punkto koncepciją, pagal kurią su visuomenės saugumu, nacionaline gynyba ir valstybės saugumu susijusiais atvejais taikomi tik LGPD principai. Todėl būtų galima manyti, kad tolesnis duomenų perdavimas nacionalinės žvalgybos tikslais turėtų būti vykdomas laikantis LGPD bendrųjų duomenų apsaugos principų, kartu taikant nuostatas dėl tarptautinio bendradarbiavimo, numatytas teisės aktuose, kuriais sukurama PNI ir SISBIN.
- (101) Vis dėlto EDAV pripažįsta, kad Brazilijai gali prireikti perduoti ir ji iš tikrųjų perduoda asmens duomenis užsienio žvalgybos tarnyboms bendradarbiavimo arba PNI įgyvendinimo tikslais, siekdama užkirsti kelią grėsmėms ir jas nustatyti, – taip įgyvendinama pirmiau minėta integruota saugumo koncepcija.
- (102) Kaip jau minėta, Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad taikoma visa apimanti Brazilijos Konstitucijos sistema ir *Habeas* duomenų garantija asmens duomenų apsaugai SISBIN sistemoje, – šios nuostatos taip pat taikomos tolesniam perdavimui nacionalinio saugumo tikslais. EDAV ragina Komisiją išsamiau paaiškinti teisinį pagrindą ir duomenų apsaugos priemones bei sąlygas, kurias ABIN ir kiti SISBIN nariai privalo apsvarstyti prieš atskleisdami asmens duomenis užsienio partneriams nacionalinės žvalgybos tikslais.
- (103) EDAV taip pat pažymi, kad Komisija į savo tinkamumo vertinimą neįtraukė svarstymų dėl Brazilijos ir trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų sudarytų tarptautinių susitarimų buvimo. Kadangi LGPD nenumatoma privalomų teisės aktų, išskyrus bendruosius duomenų apsaugos principus, tokiuose susitarimuose gali būti įtvirtintos specialios nuostatos dėl ABIN ar kitų SISBIN narių turimų asmens duomenų tarptautinio perdavimo trečiosioms valstybėms. EDAV mano, kad dvišalių ar daugiašalių susitarimų su trečiosiomis valstybėmis sudarymas nacionalinės žvalgybos tikslais gali daryti poveikį taikytinai duomenų apsaugos teisei sistemai.
- (104) Todėl EDAV ragina Komisiją aiškiau nurodyti, ar yra sudaryti minėti tarptautiniai susitarimai nacionalinės žvalgybos tikslais, ir įvertinti galimą jų poveikį asmens duomenų, perduodamų iš EEE į Braziliją, apsaugos lygiui, atsižvelgiant į pirmiausia įvertintą duomenų tvarkymo nacionalinės žvalgybos tikslais teisinę sistemą.

3.2.4. Priežiūra ir teisių gynimas

- (105) Sprendimo dėl tinkamumo projekte pristatomi įvairūs Brazilijos nacionalinio saugumo institucijų veiklos priežiūros organai, visų pirma: i) vykdomoji valdžia, ii) įstatymų leidžiamoji valdžia; iii) ANPD ir iv) teismai. Kalbant apie ANPD, EDAV primena šios nuomonės 3.1.4 skirsnyje išdėstytus argumentus ir išvadas, kurie yra aktualūs ir šiuo klausimu.
- (106) Kaip teigiama sprendimo projekte, Vyriausybės tarybos Išorės santykių ir nacionalinės gynybos rūmai yra atsakingi už Nacionalinės žvalgybos policijos kūrimo priežiūrą, o Institucinio saugumo biuras yra atsakingas už federalinės žvalgybos veiklos koordinavimą. EDAV pažymi, kad ši kontrolė reiškia tik užtikrinimą, kad žvalgybos sistema pasiektų tikslus ir

juos įgyvendintų, tačiau neapima jokių tyrimo ar sankcijų taikymo įgaliojimų ir neapima faktinio asmens duomenų tvarkymo.

- (107) Iš tiesų būtent Jungtinis žvalgybos veiklos kontrolės komitetas (CCAI, įstatymų leidžiamosios valdžios organas) turi vykdyti žvalgybos veiklos kontrolę, apimančią tos veiklos teisėtumą ir veiksmingumą. EDAV palankiai vertina tai, kad buvo sustiprinta CCAI struktūra ir įgaliojimai, padidintas jo veiklos skaidrumas ir sudarytos sąlygos šiam organui vykdyti tinkamą kontrolę, pavyzdžiui, atlikti vykdomų operacijų *post hoc* peržiūrą, auditą ir kontrolę. EDAV taip pat teigiamai vertina tai, kad CCAI gali nagrinėti duomenų subjektų skundus, įgyvendindamas savo kompetenciją tirti skundus dėl pagrindinių teisių ir garantijų pažeidimų.
- (108) Teismų kompetencija nagrinėti piliečių valdžios institucijoms iškeltas bylas yra teigiamas aspektas, visų pirma dėl to, kad ji suteikia galimybę vykdyti nacionalinio saugumo tikslais vykdomos veiklos teisinę priežiūrą, užtikrinant, be kita ko, konstitucinių teisių (įskaitant teisę į duomenų apsaugą) ir LGPD laikymąsi. EDAV teigiamai vertina tai, kad galimybė pateikti skundą numatyta per Federalinį Aukščiausiąjį Teismą ir galiausiai per Amerikos šalių žmogaus teisių teismą.
- (109) EDAV supratimu, vykdant nacionalinės žvalgybos veiklą duomenų subjektams suteikiamos i) LGPD įtvirtintos teisės (pagal 2022 m. rugsėjo 15 d. Federalinio Aukščiausiojo Teismo sprendimą); ii) teisė susipažinti su asmens duomenimis ir juos ištaisyti, įgyvendinama per konstitucinę teisių gynimo priemonę *Habeas Data*, ir iii) teisė į turtinės ir neturtinės žalos atlyginimą.
- (110) EDAV palankiai vertina tai, kad tokios teisės egzistuoja, ir tai, kad jas galima įgyvendinti naudojantis teisiniais ir administraciniais mechanizmais, visų pirma per CCAI, taip pat tai, kad šiais teisių gynimo būdais gali naudotis visi asmenys, neatsižvelgiant į jų pilietybę.

4. SPRENDIMO PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS IR STEBĖSENA

- (111) Sprendimo projekto stebėsenos ir peržiūros klausimu EDAV pažymi, kad pagal ESTT praktiką „turėdama omenyje tai, kad trečiosios šalies užtikrinamas apsaugos lygis gali keistis, priėmusi sprendimą <...> [dėl tinkamumo pagal BDAR 45 straipsnį], Komisija turi periodiškai tikrinti, ar išvada dėl aptariamą trečiosios šalies užtikrinamo adekvataus apsaugos lygio visada faktiškai ir teisiškai pateisinama. Toks patikrinimas bet kuriuo atveju būtinas, kai yra informacijos, galinčios dėl to sukelti abejonių“⁸¹.
- (112) EDAV pažymi, kad išvada dėl tinkamumo pagal BDAR 45 straipsnio 3 dalį bus peržiūrima bent kas ketverius metus⁸².
- (113) EDAV palankiai vertina tai, kad sprendimo projekto 230 konstatuojamojoje dalyje numatytas EDAV dalyvavimas Komisijos ir Brazilijos valdžios institucijų rengiamame susitikime, skirtame sprendimo dėl tinkamumo veikimo peržiūrai atlikti. Dėl praktinio EDAV ir jos atstovų dalyvavimo rengiant ir vykdant būsimas periodines peržiūras EDAV pakartoja, kad visais atitinkamais dokumentais, įskaitant susirašinėjimą, su EDAV turėtų būti dalijamasi raštu, likus pakankamai laiko iki peržiūrų.

⁸¹ ESTT sprendimo Schrems I 76 punktą. Taip pat žr. sprendimo projekto 3 straipsnio 4 dalį.

⁸² Žr. sprendimo projekto 229 konstatuojamąją dalį ir 3 straipsnio 4 dalį.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu
Pirmininkė

(Anu Talus)